

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NordVest Energi AS
Sundsøya 2
7670 INDERØY

Terje Dyrstad

Vår dato: 09.04.2021
Vår ref.: 201914306-2
Arkiv: 312 / 155.C1
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Anne Karine Herland

Avslag på søknad om tillatelse til å overføre delfelt av Jordbruelva til Mølnbekken kraftverk, Hemnes kommune, Nordland

NVE viser til søknad datert 2.12.2019 om tillatelse til å overføre delfelt tilhørende Jordbruelva til Mølnbekken kraftverk.

Vi viser også til gjeldende konsesjon gitt av NVE i vedtak av 5.07.2006, samt KTV-notat nr. 43/2006 - *Bakgrunn for vedtak*.

Søknad

Nordvest Energi AS søker etter vannressursloven § 8 om tillatelse til å overføre delfelt oppstrøms kote 472 i Jordbruelva for økt kraftproduksjon i Mølnbekken kraftverk i Hemnes kommune, Nordland. Denne overføringen ble også omsøkt som en del av et av utbyggingsalternativene i søknaden om tillatelse til å bygge Mølnbekken kraftverk av 25.05.2005. Overføringen ble avslått av NVE. Nordvest Energi AS søker nå om overføringen på nytt da de nå har fått utført kartlegging av biologisk mangfold og foreslår slipp av minstevannføring.

Det er planlagt å bygge en betongdam (høyde 3–4 m og lengde 12–13 m) i det naturlige elveløpet som vil sørge for at vannet renner i retning Langtjønna og videre til Mølnvatnet, hvor Mølnbekken kraftverk har inntak. Vannet vil overføres via en 100 m lang avløpskanal.

Den planlagte overføringen vil øke produksjonen i Mølnbekken kraftverk med ca. 0,8 GWh/år.

Høring

Saksbehandling av søknader etter vannressursloven er gitt i lovens kap. 3. I henhold til vannressursloven § 24, 2. ledd, bokstav c, kan NVE unnlate kunngjøring dersom det er klart at en søknad må avslås. NVE har vurdert søknaden etter denne bestemmelsen, og saken har følgelig ikke vært på høring.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

NVEs vurdering

Gjennom NVEs behandling av søknaden om tillatelse til å bygge Mølnbekken kraftverk ble omsøkte overføring av delfelt fra Jordbruelva vurdert. I *Bakgrunn for vedtak* av 5.07.2006 (KTV-notat 43/2006) vurderte NVE overføringen på følgende måte:

«Overføring av bekk fra Jensflåget til Mølnvatnets nedbørfelt medfører foruten dam/terskel og nedgravd rør også en betydelig endret vannføring i øvre del av de to berørte nedbørfeltene. I sum mener vi dette er å betrakte som et tyngre teknisk inngrep, jfr. definisjonen av slike inngrep på DN's internettsider. Både bekkeinntaket og det overførte vannet vil, ned til Mølnvatnet, følge en vannvei/bekkefar som ligger innenfor INON-området (1-3 km fra nærmeste tekniske inngrep). Vi mener at utbyggingsalternativ C vil gi en betydelig reduksjon i INON-området og de allmenne interessene som er knyttet til de berørte vassdragene. Her legger vi spesielt vekt på friluftsliv og opplevelsen av urørt natur.»

Sentralt i NVEs vurderingen av overføringen var altså reduksjon i INON-områder og forringelse av allmenne interesser, her spesielt friluftsliv og opplevelsen av urørt natur. I 2015 ble *«inngrepsfrie naturområder»*, INON, utviklet som verktøy, og erstattet med verktøyet *«store sammenhengende områder med urørt preg»*, SNUP. SNUP sees i sammenheng med verdien for naturmangfold, friluftsliv og landskap, og kan ligge både i og utenfor INON-soner. Prosjektområdet ligger som i 2006 i et område uten tyngre teknisk inngrep. Fraværet av tyngre tekniske inngrep bidrar i seg selv til å gi området et urørt preg. Dette sammen med landskapsverdien, som i miljørapporten er vurdert til middels, og verdien av lokalt friluftsliv, leder til vår vurdering av at prosjektområdet kvalifiserer til å være en del av et *«større sammenhengende område med urørt preg»*.

Videre mener NVE at påvirkningen på de allmenne interessene friluftsliv og opplevelsen av urørt natur i stor grad vil være tilsvarende som da overføringen ble vurdert i 2006, ettersom nåværende plan i hovedsak er lik planen som ble presentert i 2005. Selv om det nå legges opp til slipp av minstevannføring er det også planlagt en noe større damkonstruksjon og et neddemmet areal, som vil bidra til at området ikke lenger oppleves som inngrepsfritt. I konsesjonssøknaden av 2.12.2019 oppgis det at prosjektområdet ligger i to kartlagte friluftsområder med verdi C, brukerfrekvensen er imidlertid liten og av lokal betydning. Samtidig trekkes det frem at for dem som bruker området vil dam, kanal og redusert vannføring redusere verdien av å se urørt natur.

Det som av Nordvest Energi trekkes frem som forskjellen fra forrige gang overføringen ble omsøkt er at de nå har fått utført en kartlegging av biologisk mangfold, og at de foreslår slipp av minstevannføring forbi dammen. Slipp av minstevannføring vil gi noe økt vannføring nedstrøms dammen, men som vi kan se av de hydrologiske kurvene i konsesjonssøknaden vil reduksjon i vannføring fortsatt være betydelig. NVE vil også påpeke at fremlagte biomangfoldrapport er noe mangelfull. Grunnet vår vurdering av søknaden ellers, har ikke NVE vurdert dette ytterligere.

Når det gjelder planlagt dam vil NVE trekke frem at størrelsen på denne er ulik det som ble beskrevet i konsesjonssøknaden av 2005. I 2005 var det planlagt en dam på 3 x 7 meter (høyde x lengde) som senere ble nedjustert til en terskel på 1 x 3 meter (høyde x lengde), mens nåværende plan beskriver en større damkonstruksjon på 3–4 x 12–13 meter (høyde x lengde). En annen forskjell NVE har merket seg, er at når overføringen ble omsøkt i 2005 gikk Nordvest Energi underveis i søknadsprosessen bort fra alternativet med oppdemming, da det ble vurdert for omfattende miljømessig sett. I stedet gikk de inn for et enkelt bekkeinntak. Det som presenteres som hovedalternativet i nåværende søknad vil medføre 5 da neddemt myr oppstrøms damstedet. En alternativ damplassering trekkes frem, men beskrives i liten grad. Størrelsen på dam og neddemming av myr medfører et enda større inngrep enn det som ble vurdert av NVE i 2006.

Påvirkningen på rein var ikke en del av NVEs grunnlag for å avslå overføringen i 2006. Vi mener likevel nå at dette må trekkes frem. I konsesjonssøknaden oppgis det at prosjektområdet ligger innenfor Røssåga/Toven reinbeitedistrikt som brukes som både beite- og kalvingsområde. I tillegg finnes flere flytt- og trekkeier i nærområdet. Ifølge konsesjonssøknaden kan aktivitet i anleggsperioden føre til at reinen skyr området, mens når anlegget er ferdigstilt forventes det at reinen venner seg til den nye installasjonen. Under høringen av konsesjonssøknaden om å bygge Mølnbekken kraftverk i 2005 uttalte Reindriftsforvaltningen Nordland følgende: «(...) *nedgravde rørgater, rør i dagen og/eller åpne vanngrøfter (alt etter hvordan forholdene på stedet er), vil føre til at reinens naturlige trekk- og beitemønster i området blir forstyrret. Nedgravde rørgater er det alternativet som vil gi minst skadevirkninger.*» I tillegg trakk de frem at neddemming av myr er negativt for rein da myrområder er særlig viktige beiteområder for rein på våren. Planen for omsøkte overføring inkluderer både åpen kanal og neddemming av myr. På bakgrunn av dette mener NVE at tiltaket vil kunne ha negativ påvirkning på rein utover anleggsperioden. NVE vil tillegge påvirkningen på rein vekt i vår samlede vurderingen, men det vil ikke alene være avgjørende for vår endelige konklusjon.

Som en del av vår helhetsvurdering er også fordelene ved omsøkte overføring vurdert. NVE merker seg i den sammenheng at tiltaket kun vil gi en relativt beskjeden produksjonsøkning på 0,8 GWh/år.

Konklusjon

I vår vurdering har vi vektlagt at omsøkte overføring i stor grad er den samme overføringen som fikk avslag i 2006. Vi mener derfor at vurderingen fra den gang om at tiltaket vil føre til uakseptable ulemper for allmenne interesser knyttet til friluftsliv og opplevelsen av urørt natur, fortsatt er gjeldende. Økt størrelse på dam, neddemming av myr og ulemper for rein i området er i tillegg tillagt vekt denne gangen.

NVE mener fortsatt at ulempene ved en overføring av Jordbruleva som omsøkt er større enn fordelene. Kravet i vannressursloven § 25 er ikke oppfylt. På bakgrunn av dette avslår NVE søknaden.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages, se orientering om rett til å klage på siste side.

Med hilsen

Inga Nordberg
direktør

Brit T. Haugen
fungerende seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Orientering om rett til å klage

Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til Olje- og energidepartementet (OED), men sende den til NVE. NVEs e-postadresse er: nve@nve.no . NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til OED.
Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket.
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: Skrive hvilket vedtak du klager på. Skrive hvilket resultat du ønsker. Opplyse om du klager innenfor fristen. Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av OED som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller OED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.